

Sezon XLIX

Jarosław Śmietana

ŚWIATY RÓWNOLEGŁE

Województwo **Małopolskie**

OPERA KRAKOWSKA

finansowana jest przez Województwo Małopolskie

Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA

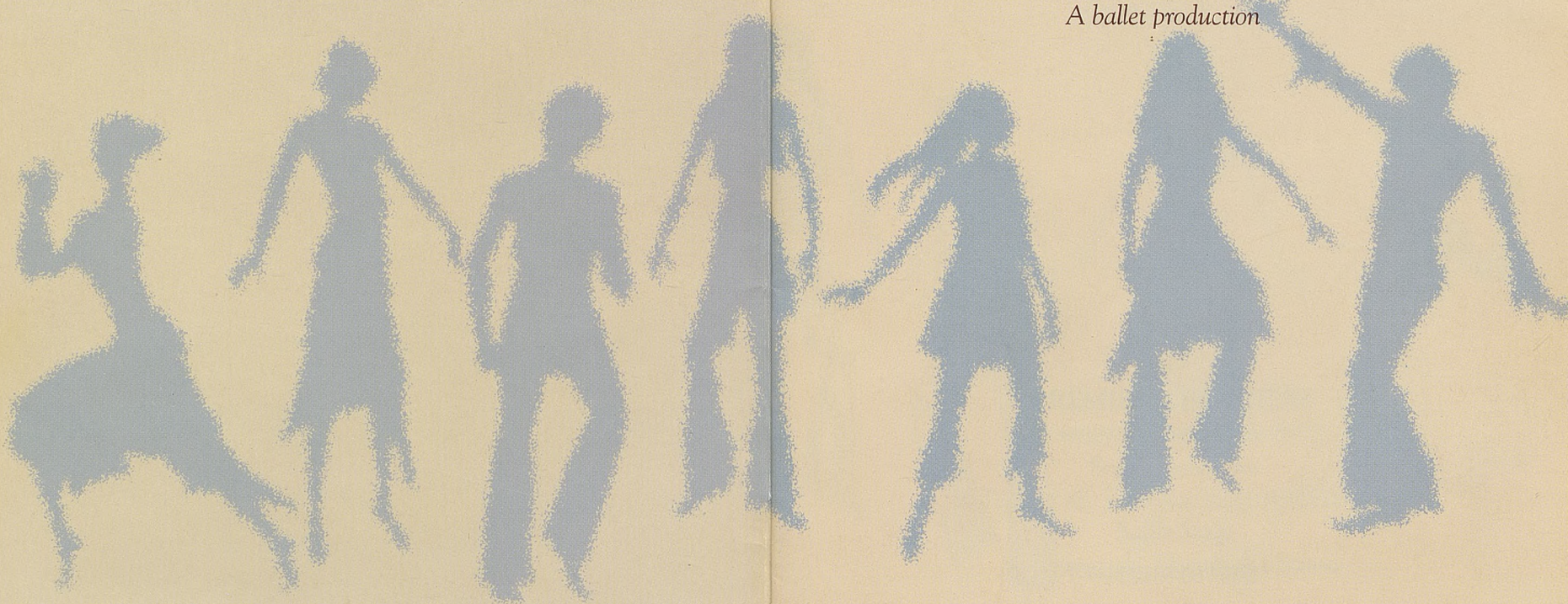
Sponsor Opery Krakowskiej

Sezon XLIX

Jaroslav Šmietana
ŚWIATY
RÓWNOLEGŁE
Parallel World

Spektakl baletowy
A ballet production

Sezon 2002/2003

Dyrektor Naczelny
General Director

Bogusław Nowak

Z-ca Dyrektora ds. Techniczno-
Administracyjnych
Administrative and Technical Director

Andrzej Gurda

Z-ca Dyrektora ds. Ekonomicznych
Financial Director

Piotr Rozkrut

ISBN 83-916224-9-5

KRAKOWSKA
OPERA

Sezon XLIX

Jaroslav Šmietana
**ŚWIATY
RÓWNOLEGŁE**
Parallel World

Spektakl baletowy
A ballet production

PREMIERA/PREMIÈRE

14 września/September 2002

Scena Baletowa

w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie

Ballet Stage

in J. Słowacki Theatre in Cracow

Monika Myśliwiec

Choreografia

Ukończyła Studium Baletowe Opery Krakowskiej oraz studia w L'Academie Internationale de la Danse w Paryżu. W 1992 r. przed komisją francuskiego Ministerstwa Kultury złożyła egzaminy z techniki tańca klasycznego oraz z tańca modern i jazz. W 1994 r. otrzymała Państwowy dyplom Pedagoga Tańca Klasycznego i Nowoczesnego wydany przez Francuskie Ministerstwo Kultury. Karierę zawodową rozpoczęła biorąc udział w programie telewizyjnym Telewizji Kraków zorganizowanym z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca.

Artystka występowała gościnnie w Polsko-Niemieckim Teatrze Tańca w Kolonii (1995), współpracowała również z baletem Teatru Wielkiego w Poznaniu (1997-99). Jej najważniejsze role pierwszoplanowe to: rola tytułowa w Królowie Śnieżce, Carmen, a także w baletach: *Les Eurytiales de Cracovie* w ramach festiwalu "Kraków 2000" oraz III Symfonii (do muzyki K. Pendereckiego). Jako solistka występowała w baletach: *Giselle*, *Jezioro łabędzie*, *Ognisty ptak*, *Harnasie*, *Pan Twardowski*, *Dziadek do orzechów*.

Jarosław Śmietana

Kierownictwo muzyczne

Jarosław Śmietana jest od 30 lat jedną ze znaczących postaci w jazzie polskim, zajmując miejsce obok Tomasza Stańki, Zbigniewa Namysłowskiego czy Jana Ptaszyna Wróblewskiego. W rodzinnym Krakowie jest uznawany za mistrza nie tylko wśród muzycznej młodzieży. Dzieje się tak nie wskutek braku konkurencji na rynku muzyki jazzowej, lecz jest wynikiem nieprzerwanej, intensywnej i dynamicznej działalności artystycznej, która została wsparta nieprzeciętnym talentem.

Od wielu lat uznawany jest zgodnie przez wszystkie polskie fachowe pisma muzyczne ("Jazz Forum", "Jazz", "Gitara i Bass", "Muzyk") za gitarzystę jazzowego Nr 1 w Polsce. W roku 1998 za płytę "Songs And Other Ballads" otrzymał nagrodę "Fryderyka", a za wybitne osiągnięcia dla kultury przyznano mu nagrodę Prezydenta Miasta Krakowa.

Debiutował w amatorskich grupach rockowych, z których zespół o nazwie "Hall" zdobył znaczną lokalną popularność. W latach siedemdziesiątych założył legendarną już grupę "Extra Ball", która zdobyła znaczącą

popularność. Następne zespoły Śmietany "Sounds", "Symphonic Orchestra", "Polish Jazz Stars" czy prowadzony ze Zbigniewem Namysłowskim "Namysłowski-Śmietana Band" przyczyniły się do ugruntowania jego pozycji w polskim i europejskim jazzie. Ze swoimi kolejnymi zespołami, a także jako solista występował na muzycznych estradach całego świata.

Jest jednym z czołowych gitarzystów Europy, jego styl wywodzi się z najżywotniejszych tradycji amerykańskiego jazzu nowoczesnego. Ze względu na uniwersalizm jego stylistyki grał z całą czołówką polskiego jazzu i z łatwością znajdował wspólny język z wieloma światowymi gwiazdami takimi jak: Art Farmer, Freddie Hubbard, Eddie Henderson, Joe Zawinul, Gary Bartz, Carter Jefferson, Vince Men-doza, John Abercrombie, Hamiet Bluiett, Idris Muhammad, Ronnie Burrage, Harvie Swartz, Mike Stern, Jack Wilkins, Zbigniew Seifert, Cameron Brown, Andy McKee, Greg Bandy, David Gilmore i Dave Friedman. Wiele ze wspólnych projektów zostało utrwalonych na płytach.

Znakomity kompozytor jest autorem ponad 200 utworów jazzowych. Jako lider nagrał prawie trzydzieści albumów, w wielu brał udział jako ceniony współpracownik. Spotykał się zawsze z przychylną reakcją jazzowej krytyki i publiczności na całym świecie, choć nie schlebia ich gustom i nie czyni ukłonów w ich kierunku. Może dlatego jego muzyka jest oryginalna i odróżnialna, wykonywana z instrumentalną wirtuozerią.

Grzegorz Tusiewicz

Jazz, największa zdobycz XX wieku

mówi Jarosław Śmietana, jazzman, kompozytor i gitarzysta

- Gdyby Pan miał siebie określić jako muzyka. Jestem muzykiem...jakim?

- Rozdartym, pomiędzy jeżdżeniem w trasę koncertową, którą uwielbiam, a siedzeniem w domu i pisaniem muzyki. Czyli jestem rozdarty pomiędzy byciem wykonawcą, a kompozytorem.

- W najnowszym baletowym spektaklu Opery Krakowskiej "Światy równoległe" jest Pan nadal muzykiem rozdartym, gdyż wystąpi Pan w także w dwóch rolach: kompozytora i wykonawcy. Jak powstawała muzyka do "Światów równoległych"?

- Po części została ona specjalnie napisana do tego spektaklu, a po części jest to miks moich gotowych kompozycji, wybranych i przearanżowanych do potrzeb baletu.

- To jest Pańskie pierwsze doświadczenie baletowe? Pierwsze komponowanie utworów w służbie tańcowi?

- Pierwszy raz pisałem muzykę dla baletu. Prace przy tym widowisku - co było dla mnie bardzo przyjemnym zaskoczeniem - zaproponował mi Bogusław Nowak, dyrektor Opery Krakowskiej. W naszym spektaklu muzyka nie będzie jednak pełnić roli służebnej. Już sam tytuł "Światy równoległe" sugeruje, że zarówno muzyka jak i balet są w tym widowisku, tak samo ważne.

- Według jakich kryteriów dobierał Pan muzykę?

- Wyboru dokonała przede wszystkim pani Monika Myśliwiec, autorka choreografii. Odbyliśmy kilkadziesiąt spotkań, podczas których zażarcie dyskutowaliśmy. Na widowisko złoży się bardzo różnorodne kompozycje, które dopiero wraz z tańcem, scenografią, oświetleniem będą stanowiły całość. Nad przedstawieniem pracowaliśmy rok. Spektakl wyssał z nas wiele energii. Już sam proces tworzenia był dla nas "smakowitym kąskiem", który sprawił nam wiele twórczej radości. Naszą pracę można porównać do malowania obrazu: najpierw zrobiliśmy szkic, czyli ogólne założenia planu. Szczegółami, które świadczą o jakości dzieła i o jego nośności, dopiero zajęliśmy się na końcu.

- Czy te różnorodne utwory muzyczne mają wspólny mianownik?

- Łączy je mój styl kompozytorski. W spektaklu będzie królowała muzyka jazzowa. Lecz nie jest to jazz, którego można się bać, ale jazz z tzw. ludzką twarzą. Taki, który jest taneczny i rytmiczny. Nie chcę straszyć potencjalnego słuchacza awangardową koncepcją. To nie jest balet nowoczesnych form z awangardową muzyką, lub z jazzem tradycyjnym, tylko widowisko, jakiego jeszcze nie było. Muzyka niesie w sobie duży ładunek rytmu, ekspresji. A podkreślona przez taniec powinna dać wspaniały efekt.

(ciąg dalszy na str. 12)

Jarosław Śmietana ŚWIATY RÓWNOLEGŁE

REALIZATORZY

Produced by

Kierownictwo muzyczne Composer

Jarosław Śmietana

Choreografia Choreography

Monika Myśliwiec

Scenografia Set Designer

Ryszard Melliwa

Kostiumy Costumes

Bożena Pędziwiatr

Reżyseria światła i projekcji wideo

Lighting design and video projection by

Dariusz Pawelec

Balet Opery Krakowskiej

Agnieszka Banach, Karolina Cichy
Joanna Dobrzańska, Bożena Kołodziejczak
Magdalena Malska, Monika Myśliwiec
Sabina Pyka, Gabriela Rybicka-Kwaśny
Maja Witkowska-Miś, Marek Kobielski
Sebastian Kubacki, Vasyl Masliy
Adam Mośko, Tomasz Szaro
Igor Wroniecki

"Jarosław Śmietana Quintet"

Jarosław Śmietana

Gitara, kierownik muzyczny

Piotr Baron

Saksofon, klarnet basowy

Piotr Wyleżoł

Fortepian elektryczny

Tomasz Kupiec

Kontrabas

Adam Czerwiński

Perkusja

**WSPÓŁPRACA
REALIZATORSKA
Cooperation**

Inspicjent Stage Manager

Hanna Podkanowicz-Zarycka

Agnieszka Surczyńska

Akompaniator baletu Rehearsal Pianist

Tadeusz Markowski

**ZESPÓŁ BALETU
OPERY KRAKOWSKIEJ
W SEZONIE 2002/2003**

Kierownik

Jacek Drozdowski

Z-ca kierownika

Monika Myśliwiec

Soliści

Renata Drozdowska

Elena Korpusenko

Monika Myśliwiec

Jacek Drozdowski

Zbigniew Hatłas

Adam Klafczyński

Marek Kobielski

Victor Korpusenko

Vasyl Masliy (inspektor)

Krzysztof Szymaniuk

Koryfeje

Magdalena Malska

Wioletta Maciejewska

Małgorzata Piechnik

Maja Witkowska-Miś

Marta Żurawska-Kobielska

Tomasz Wojciechowski

Tancerze

Karolina Cichy

Joanna Dobrzańska

Bożena Kołodziejczak

Gabriela Rybicka-Kwaśny

Sebastian Kubacki

Adam Mośko

Tomasz Szaro

Igor Wroniecki

Asystent Dyrektora Artystycznego
Krzysztof Szafran

Koordynacja Pracy Artystycznej

Lidia Danecka, Ewa Gąsiewska,

Iwona Futro-Stepan

Kierownik Działu Marketingu

Katarzyna Woźniak

Dział Marketingu

Monika Brzegowska, Elżbieta Szlezyngier,

Ewa Świdarska-Winnicka

Impresariat

Anna Chyla

Zespół Techniczny

Kierownik Działu Technicznego

Magdalena Zagórska

Kierownik Sceny

Tadeusz Sajak

Kierownik Pracowni Elektrycznej

Józef Rybarczyk

Kierownik Pracowni Krawieckiej Damskiej

Alicja Tekiel

Kierownik Pracowni Krawieckiej Męskiej

Ewa Dura

Kierownik Pracowni Perukarsko-Fryzjerskiej

Jadwiga Bąk-Gach

Pracownia Modniarska

Helena Dziubek

Pracownia akustyczna

Zbigniew Zawislak

Pracownia Malarska

Marek Jarosz

Pracownia Ślusarska

Franciszek Szumny

Pracownia Stolarska

Henryk Czarnecki

Pracownia Modelatorska

Wacław Didur

(ciąg dalszy ze str. 7)

- Powiedział Pan, że nie chce straszyć jazzem. Czy jazz może wywoływać strach?

- Tak, ponieważ słowo jazz zostało zdewaluowane w naszym kraju. Ja sam, gdyby mnie pani zapytała, co to jest jazz, nie potrafiłbym odpowiedzieć, gdyż jazz ma wiele twarzy we współczesności. Potrafi być to piękna wspaniała muzyka, żarliwa, gorąca, porywająca i mająca wszystkie elementy muzyki klasycznej. Ale jazz może być też skrajnie awangardowym pomysłem rozwydrzonego młodego kompozytora, który chce za wszelką ceną być oryginalny. Stąd buduje przedziwną konstrukcję muzyczną, nie będącą dla mnie muzyką, ale mieszczącą się pod hasłem jazz. Czasem po koncertach ludzie mówią, że nie wiedzieli, iż jazz jest tak wspaniały. Są zdziwieni, że jest to muzyka do słuchania. Dużo złego zrobił okres awangardowy jazzu. Kojarzył się z niechęcią dla ucha, przedziwnymi muzycznymi wygiębasami, których nikt nie potrafił powtórzyć. Wykonawca strasznie się pocił i męczył, a publiczność otaczała kakofonia dźwięków.

- Tak było w latach 60., 70. Ale to już mamy za sobą.

- Muzyka, będąca dla mnie głównym nurtem jazzu, posiada wszystkie elementy takie, jak muzyka klasyczna.

- Czyli jest przede wszystkim melodia...

- ... rytm, harmonia, dynamika, elementy sonorystyczne. Jestem artystą wykształconym klasycznie i dla mnie muzyka, to przede wszystkim sztuka piękna. Stąd staram się, aby moje kompozycje były piękne - oczywiście w moim przekonaniu - i nie za wszelką cenę awangardowe. Wszelkie formy sztuki czy wypowiedzi artystycznej powinny czerpać ze źródeł tradycji, wprowadzając jednocześnie elementy awangardowe.

- W muzyce klasycznej można już zaobserwować zwrot do tradycji. Świat odchodzi od awangardy z lat 60.

- Teraz już wiemy, że był to ślepy zaułek.

- W spektaklu "Światy równoległe" wraz z zespołem wykonuje Pan muzykę na żywo.

- To był warunek, gdyż bez muzyków na żywo, przedstawienie wiele traci. Tak jak w muzyce klasycznej, orkiestra gra tancerzom, tak samo powinno być w nowoczesnym spektaklu. Bo tylko wtedy gdy przedstawienie jest całkowicie na żywo - może się pojawić element ryzyka, który powoduje, że każdy koncert jest inny. Ryzyko powoduje, że nie wiemy czy koncert będzie lepszy czy gorszy. Lecz sztuka to jest hazard. I tylko dzięki temu ryzyku wznosi materię tworzenia na wyżyny, stwarza twórczą koncentrację, powoduje większe zaangażowanie artystów.

- Istnieje jednak pewne niebezpieczeństwo. Jazz jak wiadomo opiera się na improwizacji. A jak tu muzyk może improwizować skoro tancerz musi wykonać tą samą ilość kroków? Jak improwizację muzyczną można pogodzić z układem choreograficznym?

- To było moje pierwsze pytanie, które zadałem autorce choreografii, gdyż tego typu doświadczeń nie miałem. Okazało się

jednak, że jest to możliwe. Lecz wymaga nie tylko pewnego kompromisu, zarówno ze strony muzyków, jak i tancerzy, ale także sporej dyscypliny. Na tyle będziemy dobrze przygotowani, że ten element niewiadomej stanie się "rodzynkiem", o który nam cały czas chodziło. Dzięki temu możemy stworzyć wielką sztukę. Mam nadzieję, że nam się uda. Bo wielka sztuka dzieje się na gorąco i od niechcenia. Nie jest wynikiem zmuszonego dociekania. Wielka sztuka powinna być bardzo dobra technicznie - w sensie warsztatowym - i tworzona jakby spontanicznie. Sądzę, że ten element zaskoczenia i niepewności będzie naszym wielkim plusem.

- Z Pańskich słów wynika, że decydujecie się Państwo na improwizację, i taneczne, i muzyczne?

- Tak, ale w minimalnym stopniu. Spektakl musi mieć swój jasno określony czas. Nie może być niekończącą się eskalacją nawet najwspanialszych chwil. Spektakl musi mieć formę, bo jak wiadomo w sztuce forma jest ważna.

- Niektórzy nawet mówią, że najważniejsza.

- Oczywiście. Z tych samych artystów można zrobić dobry i zły program. Wszystko zależy od kolejności ich występowania, a więc od formy. Stąd forma będzie miała dla nas wielkie znaczenie. Natomiast, czy ktoś zatańczy trochę inaczej albo zagra trochę inaczej nie będzie istotne, pod warunkiem, że zmieści się w ramach założonej formy.

- Jak zostały określone te ramy?

- Ustaliliśmy aranżację, tempa, podział rytmiczny. Dla naszego zespołu muzycznego będzie to trudne, gdyż zmusi nas do ponownego nauczenia się muzyki, jakby na nowo, niemal od początku.

- Tyle dobrych słów powiedział Pan już pod adresem jazzu, że na pewno przekonał Pan już wszystkich nieprzekonanych do tego rodzaju muzyki. A kiedy Pan przekonał się do jazzu? Średnią Szkołę Muzyczną kończył Pan na gitarze klasycznej.

- To się stało za sprawą Zbyszka Seiferta, fantastycznego skrzypka. Poszedłem na jego koncert i siedziałem jak zauroczony. W jego muzyce jazzowej było słyhać klasykę i nowoczesność. Dość szybko zdałem sobie sprawę, że muszę tak grać. Spostrzegłem, że to jest jedyna prawdziwa muzyka, dla ludzi, którzy chcą coś stworzyć, którzy chcą być twórczy. Oczywiście chylę czoła przed wielką muzyką klasyczną, ale uważam, że jeżeli byśmy się wszyscy tylko nią zajmowali, sztuka byłaby uboga. Tym bardziej, że współczesne dokonania klasyczne mnie nie przekonują. Myślę, że jazz to jest największa zdobycz XX wieku.

Rozmawiała: Agnieszka Malatyńska-Stankiewicz

Spektakl powstał dzięki współpracy z:

**KRAKÓW
BRONOWICE**

ELEMENTY MEBLOWE

Patronat medialny:

DZIENNIK POLSKI

onet.pl

Dam jej to co lubi.
Powiedziała – róże, czemu nie?

Internet: www.bphpbk.pl
Infolinia: 0 801 321 321
(koszt jak za połączenie lokalne)

KARTY KREDYTOWE

**Najniższe
oprocentowanie
na rynku***

*wg stanu na 03.06.2002 r.

Karty, które pobudzają wyobraźnię

W każdej chwili możesz zrobić coś, co przyniesie radość Tobie i Twoim bliskim. Karty kredytowe Eurocard/MasterCard GOLD i SILVER oraz Visa GOLD i SILVER BPH PBK SA zapewnią ci niezwykłą swobodę – masz aż 45 dni na spłatę

kredytu i najniższe oprocentowanie na rynku! Oprócz tego otrzymasz szeroki zakres zabezpieczeń i możliwość korzystania z całodobowego serwisu telefonicznego. Rozbudź wyobraźnię i zaskocz wszystkich pomysłami!

NOVOTEL KRAKÓW BRONOWICE

Poland • 30-150 Kraków

Al. Armii Krajowej 11

tel. (+48 12) 637-50-44

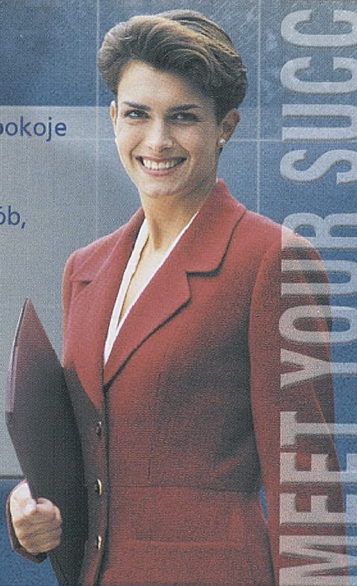
fax (+48 12) 637-59-38

e-mail: nov.bronowice@orbis.pl

www.orbis.pl

- 304 obszerne klimatyzowane pokoje
- Bezpłatny dostęp do Internetu w niektórych pokojach
- Sale wielofunkcyjne na 250 osób, sprzęt audio-wizualny
- Nowocześnie wyposażone Business Office
- Basen, sauna, masaże
- Profesjonalna obsługa konferencji i bankietów
- Parking strzeżony
- Kasyno

OPERA KRAKOWSKA

ul. Lubicz 48

Dyrekcja, Administracja

ul. Lubicz 27

31-512 Kraków

tel. (48-12) 628 91 01 (02)

fax (48-12) 628 91 03

[http:// www.opera.krakow.pl](http://www.opera.krakow.pl)

e-mail: opera@opera.krakow.pl

REZERWACJA BILETÓW ZBIOROWYCH

Biuro Obsługi Widza

ul. Lubicz 27, 31-512 Kraków

tel. (48-12) 628 91 13 (do 15)

fax (48-12) 628 91 11

bilety@opera.krakow.pl

SPRZEDAŻ BILETÓW

SCENA OPEROWA

Teatr im. Słowackiego, pl. Św. Ducha 1

Kasa czynna: poniedziałek, piątek, sobota:

10.00-13.00, 16.00-19.00

wtorek, środa, czwartek: 13.00-18.00

niedziela: 12.00-19.00

tel. (48-12) 421 16 30

SCENA OPERETKOWA

ul. Lubicz 48

kasa czynna: wtorek piątek: 10.00-13.00

16.00-19.00

sobota: 10.00-14.00 (gdy nie ma spektaklu)

16.00-19.00 (gdy jest spektakl)

tel. (48-12) 421 42 00

W programie wykorzystano projekty
kostiumów autorstwa Bożeny Pędziwiatr.

